

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/240/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2108226013
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2108226013.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: Ing. W. B., PhD., nar. XX. J. XXXX, bytom O., V. XXXX/XX, zast. advokátom: JUDr. Gabriel Bleho, Bratislava, L. Dérera 2, proti žalovanej: W. N., nar. X. M. XXXX, bytom G., I. XX, zast. advokátom: JUDr. Jozef Cako, Trnava, Štefana Moyzesa 25, o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy, odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 2. júla 2013 č. k. 15C/8/2009-199 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti zastavujúcej konanie o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 euro **p o t v r d z u j e**.

Vo zvyšku napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **r u š í** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. žalobu zamietol; II. konanie v časti náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 16.596,96 eur zastavil a III. žalobcovi uložil povinnosť „nahradiť“ žalovanej „trovy“ konania v sume 1.873,34 eur k rukám jej právneho zástupcu, do 3 dní od právoplatnosti takéhoto rozsudku. Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 11 a § 13 ods. 1 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a § 96 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení). Vecne dôvodil, že v časti uplatneného primeraného zadostučinenia vo forme písomného ospravedlnenia žalobu zamietol pre nepreukázanie zásahu do osobnostných práv žalobcu žalovanou. Samotná skutočnosť, že žalovaná pred orgánom policajného zboru uviedla skutočnosti, ktorých výsledkom bolo začatie trestného stíhania, nie je možné kvalifikovať ako konanie, ktorým bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobcu, keďže podanie trestného oznámenia je právom každého občana Slovenskej republiky, pričom občan, ktorý trestné oznámenie podáva, nemá možnosť ovplyvniť následné konanie štátnych orgánov a nenesie zaň zodpovednosť za Mal za to, že nie je možné žalovanej klásť za vinu a robiť ju zodpovednou z prípadných zásahov do osobnostných práv žalobcu, ku ktorým došlo v rámci trestného stíhania, keďže za zákonnosť trestného stíhania nesú zodpovednosť orgány činné v trestnom konaní, ktoré sú v zmysle zákona povinné posudzovať všetky skutočnosti svedčiace nielen proti osobe, ktorá je trestne stíhaná, ale aj v prospech tejto osoby. To, že orgány činné v trestnom stíhaní nevyhodnotili všetky skutočnosti náležitým spôsobom a neprihľadli na skutočnosti svedčiace v prospech žalobcu je skutočnosťou, ktorá nemôže zakladať zodpovednosť žalovanej za zásah do osobnostných práv žalobcu. Ďalej dôvodil, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, keďže žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal a neoznačil (napriek poučeniu) žiadne konkrétne dôkazy, ktorými by bezpochyby preukázal, kedy a akou formou sa v spoločnosti a v sociálnych vzťahoch prejavilo zníženie jeho vážnosti, cti a dôstojnosti. V prípade konaní o ochranu osobnosti je potrebné presne označiť následky neoprávnených zásahov do osobnostných práv žalobcu, v podobe zníženia vážnosti, cti a dôstojnosti a nepostačuje len označenie skutočností (v tomto prípade trestného stíhania). V konaní o ochranu osobnosti je totiž súd povinný posudzovať konkrétne konania s konkrétnymi následkami, ktoré sa prejavujú v postavení osoby, do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté, v spoločnosti. Žalobca žiadne takéto následky súdu nepreukázal ani neoznačil. Návrh

žalobcu na doplnenie dokazovania pripojením spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 24Cb/158/2008 bolo treba zamietnuť z dôvodu, že takýto dôkaz nebol žalobcom (napriek poučeniu) navrhnutý do skončenia posledného (?) pojednávania a vzhľadom na štádium dokazovania sa takéto dokazovanie javilo nadbytočným a nehospodárnym. V časti alternatívne uplatnenej nemajetkovej ujmy vo výške 16.596,96 eur konanie bolo zastavené na základe písomného späťvzatia žaloby v uvedenej časti. V časti o trovách konania okresný súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a vecne procesným úspechom žalovanej s priznaním jej plnej náhrady trov konania 1.873,34 eur. Tie predstavovala náhrada trov právneho zastúpenia za 11 úkonov po 91,29 eur a 1 úkon za 60,86 eur; 5 paušálnych náhrad po 6,95 eur, dve po 7,63 eur a 5 po 7,81 eur; 19% daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za 5 úkonov po 91,29 eur v celkovej sume 93,33 eur a DPH v sadzbe 20% za zvyšné úkony v celkovej výške 132,58 eur; náhrada za stratu času v sume 210,48 eur vrátane DPH (za 4 polhodiny po 11,59 eur, 2 polhodiny po 12,71 eur a 8 polhodín po 13,01 eur); náhrada cestovného 182,84 eur za účasť právneho zástupcu žalovanej na jednotlivých pojednávaniach a iné trovy 100 eur (ktoré žalovaná zaplatila žalobcovi ako náhradu za účasť na pojednávaní 2. novembra 2012, na ktoré sa nedostavil jej právny zástupca, pričom následne po zaplatení právny zástupca žalovanej dostatočným spôsobom ospravedlnil neúčasť na tomto pojednávaní).

Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal včas odvolanie iba žalobca s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že žalobou z 9. decembra 2008 sa domáhal súdnej ochrany svojich občianskych práv, predovšetkým práva na ochranu osobnosti, ktoré bolo porušené konaním žalovanej podaním naňho nepravdivého trestného oznámenia, v dôsledku čoho bol následne trestne obvinený, prvostupňovým súdom odsúdený a až súdom druhého stupňa spod obžaloby oslobodený. Domáhal sa, aby súd pod hrozbou pokuty (?) vo výške 16.596,96 eur zaviazal žalovanú na zaslanie ospravedlňujúceho listu, v ktorom by sa mu ospravedlnila za podanie trestného oznámenia, v ktorom uviedla údaje, na základe ktorých následne orgány činné v trestnom konaní začali voči žalobcovi trestné stíhanie. Ďalej žiadal, aby okrem uvedeného zadosťučinenia zaviazal súd žalovanú na zaplatenie náhrady spôsobenej nemajetkovej ujmy (symbolicky vo výške 1 euro). Podaním z 27. marca 2013 zobral žalobu v časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1 euro späť a petit v časti žiadaného morálneho zadosťučinenia upravil tak, že vypustil text ohľadom hrozby pokuty za nesplnenie požadovanej povinnosti vo výške 16.596,96 eur, z čoho vyplýva, že sa nedomáhal priznania náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 16.596,96 eur. Súd prvého stupňa sa však vôbec nevysporiadal s úpravou petitu v nadväznosti na takéto písomné podanie a následne v napadnutom rozsudku nesprávne uviedol, že zastavuje konanie v časti náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 16.596,96 eur (a nie vo výške 1 euro, ako to on požadoval). Vytkol súdu aj nevykonanie navrhnutého dokazovania pripojením spisu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co 115/2011 napriek tomu, že z jeho výpovede (žalobcu) vyplývalo, že v uvedenom konaní sú relevantné výpovede svedkov, ktoré zásah do osobnostných práv žalobcu jednoznačne potvrdzujú. Nestotožnil sa s názorom, že nebol v ničom dotknutý na svojich osobnostných právach podaním trestného oznámenia, resp. výpoveďou žalovanej z 11. októbra 2004, nakoľko táto argumentáciu súdu vyznieva tak, že žiadna fyzická osoba len podaním nepravdivého trestného oznámenia alebo krivej výpovede inej osoby a následne začatím trestného stíhania, ktoré v konečnom dôsledku preukazuje nezákonnosť konania oznamovateľa, nezaznamená zásah do práv (na ochranu občianskej cti, povesti, mena, zdravia a pod.) a dotknutou by sa tak mala cítiť zrejme len v prípadoch postihnutia infarktom alebo mozgovou mŕtvicou. On sa konaním žalovanej cíti dotknutý ešte aj s tak značným odstupom času, s čím sa súd žiadnym spôsobom nevyporiadal a odňal mu možnosť konať pred súdom tým, že hoci na pojednávaní 11. júna 2013 uviedol (žalobca), že pred skončením dokazovania doručí súdu svoje konečné vyjadrenie k vykonanému dokazovaniu písomne, súd na toto žiadnym spôsobom nereagoval a vyhlásil dokazovanie za skončené bez toho, aby umožnil účastníkom konania vyjadriť sa k prejednávanej veci (to isté inak uviedla aj žalovaná, ktorá sa taktiež chcela vyjadriť písomne v záverečnom stanovisku). Preto súd procesne pochybil, keď vyhlásil dokazovanie za skončené a pojednávanie odročil už len za účelom vyhlásenia rozsudku. V časti o trovách konania vytkol súdu, že priznal žalovanej náhradu trov konania, ktorá nie je vyčíslená správne, keď napr. nie je možné účtovať za úkon právnej pomoci plnú výšku za účasť na pojednávaní, kde došlo len k vyhláseniu rozsudku, nakoľko to odporuje advokátskej tarife (vyhláška č. 655/2004 Z. z. - pozn. odvolacieho súdu). Rovnako nemožno priznať odmenu za úkony, ktoré neboli vôbec vykonané (napr. pojednávanie 24. marca 2009, ktoré žiadal žalobca odročiť). Uzavrel, že považuje napadnutý rozsudok za vecne nesprávny, nezákonný, vydaný predčasne a bez vykonania navrhovaného dokazovania.

Žalovaná navrhla napadnutý rozsudok v časti, kde okresný súd zamietol žalobu a zastavil konanie v časti náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 16.596,96 eur potvrdiť a v časti o trovách konania zmeniť tak, že žalobcovi bude uložená povinnosť zaplatiť jej náhradu trov konania vo výške 1.736,87 eur. Mala za to, že žalobca v žalobnom petite žiadal, aby súd vydal rozsudok, v ktorom v časti týkajúcej sa zaslania ospravedlňujúceho listu vysloví aj náhradné plnenie, ktoré by mala byť žalovaná povinná splniť v prípade nesplnenia prvého plnenia, teda nežiadal zaviazať žalovanú k zaslaniu ospravedlňujúceho listu pod hrozbou pokuty, ale žiadal súd, aby žalovanú zaviazal k zaplateniu sumy 16.596,96 eur v prípade, ak si žalovaná nesplní povinnosť zaslať ospravedlnenie formou listu. Postup súdu, ktorý spočíval v zastavení konania v časti alternatívne uplatnenej nemajetkovej ujmy bol preto správny. Žalobca neunesol dôkazné bremeno a nijakým spôsobom nepreukázal, že by z jej strany bolo zasiahnuté do jeho osobnostných práv. Podanie trestného oznámenia je právom každého občana Slovenskej republiky, pričom občan, ktorý trestné oznámenie podáva, nemá možnosť ovplyvniť a nenesie zodpovednosť za následné konanie štátnych orgánov. Poukázala na skutočnosť, že aj žalobca sám podal na žalovanú trestné oznámenie za krivé obvinenie, ktoré však bolo vyhodnotené ako neopodstatnené. Žalobcovi súd dal možnosť vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu a žalobca sám súhlasil so zaslaniem svojho písomného záverečného vyjadrenia v zmysle § 118 ods. 4 O. s. p. Vyhlásenie dokazovania za skončené na pojednávaní, kde bolo žalobcovi umožnené vyjadriť sa k dokazovaniu a odročenie pojednávania za účelom vyhlásenia rozsudku preto nie je možné kvalifikovať ako procesné pochybenie súdu prvého stupňa. K tvrdeniam týkajúcim sa priznanej náhrady trov uviedla, že pojednávania 24. marca 2009 sa zúčastnila spolu so svojím právnym zástupcom a toto bolo odročené pre nedostavenie sa žalobcu, ďalej pri účtovaní náhrady za stratu času prišlo k preklepu (táto nemala byť účtovaná 2 x za pojednávanie 11. júna 2013, ale 1 x za pojednávanie 11. júna 2013 a 1 x za pojednávanie 2. júla 2013). Súhlasila s tým, že za účasť na pojednávaní 2. júla 2013 nemala byť účtovaná plná výška odmeny a obdobne ani za odvolanie voči uzneseniu o prerušení konania. Mala za to, že v zmysle O. s. p. odvolacím dôvodom nie je skutočnosť, že výsledok konania nezodpovedá predstavám žalobcu a odvolanie žalobcu označila za zmätočné a účelové.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p. celú vec a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, pretože tu síce šlo (predovšetkým) o vec samu, zároveň však i o nemožnosť rozhodovania odvolacieho súdu v tejto veci s konečnou platnosťou, zapríčinenú pomerne závažným procesným pochybením (či skôr opomenutím) súdu prvého stupňa, majúcim za následok, že i napadnutý rozsudok bolo nutné považovať za výsledok zmätočného konania.

Podľa § 42 ods. 3 vety prvej O. s. p. pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované.

Podľa § 79 ods. 1 vety prvej, druhej a siedmej O. s. p. konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať meno, priezvisko, prípadne aj dátum narodenia a telefonický kontakt, bydlisko účastníkov, prípadne ich zástupcov, údaj o štátnom občianstve, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak sa návrh týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným (§ 90), nazýva sa žalobou.

Obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku (§ 155 ods. 1 veta prvá O. s. p.).

Podľa § 153 ods. 2 O. s. p. súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

Z návrhu (žaloby) musí byť zrejmé, čoho sa žalobca domáha. Ide o určenie tzv. žalobnej žiadosti, či žalobného petitu, ktorým je v tzv. sporovom konaní súd viazaný. Súd nie je viazaný návrhom obsiahnutým v žalobnom petite len v prípadoch uvedených v § 153 ods. 2 až 4 O. s. p. Okrem týchto výnimiek je petit (žalobná žiadosť) pre súd záväzný a to nielen čo do rozsudového výroku, ale i čo do predmetu dokazovania. Preto musí byť žalobný petit jasný, stručný, určitý, zrozumiteľný a vykonateľný. Z ust. § 153 O. s. p. vyplýva, že žalobný petit musí byť buď bezo zvyšku pojatý do enunciátu (výrokovej časti) rozhodnutia (ak súd mieni vyhovieť žalobe celkom), alebo akceptovaný len v časti (keď súd požiadavke vyhovie len čiastočne a vo zvyšku žalobu zamietne), či do tretice v celom

rozsahu neakceptovaný (ak je žaloba zamietnutá celkom). Ak žalobná žiadosť nespĺňa kvalitatívne kritériá, ide o vadu konania odstrániteľnú postupom podľa § 43 ods. 1 O. s. p. Tu však treba mať na pamäti, že súd nemôže odstraňovať vady petitu spočívajúce v hmotnoprávnej kvalifikácii, pretože rozsah poučovacej povinnosti súdu je obmedzený len na procesné práva a procesné povinnosti (porovnaj § 5 O. s. p. a komentár k nemu). Súd tak môže a musí odstraňovať vady petitu spočívajúce v jeho nezrozumiteľnosti, nejasnosti či neurčitosti, nemôže však účastníka poučovať o tom, že účastníkom (žalobcom) formulovaný petit je podľa hmotného práva materiálne nevykonateľný, prípadne, že je nevykonateľný proti konkrétnemu žalovanému.

Žalobca v prejednávanej veci sa žalobou z 8. decembra 2008, doručenu súdu prvého stupňa 9. decembra 2008, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd I. zaviazal žalovanú zaslať k jeho rukám na adresu: Ing. B. W., PhD., V. XX, O. doporučený list podpísaný žalovanou nasledovného znenia: W. N., I. XX, G.; titl.: Ing. W. B., PhD., V. XX, XXX XX O.; Vážený pán B., dovoľte mi, aby som sa Vám touto cestou ospravedlnila za podanie trestného oznámenia voči Vašej osobe, kde som uviedla, že ste mali snahu dosiahnuť výmaz mojej osoby ako konateľky spoločnosti N. X. spol. s r. o. z obchodného registra na OS Trnava a to napriek tomu, že som si bola vedomá, že údaje v trestnom oznámení sa nezakladajú na pravde a sú spôsobilé prívodiť Vám trestné stíhanie. Som si vedomá nesprávnosti svojho konania a je mi ľúto, že som Vám spôsobila nepríjemnosti a poškodila meno a česť Vašej osoby. Za toto moje konanie sa Vám napriek odstupu času úprimne ospravedlňujem; V Trnave dňa; W. N. (vlastnoručný podpis); to všetko v lehote do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku pod hrozbou náhradného plnenia vo výške 500.000 Sk a II. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 euro v lehote do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

V písomnom podaní z 27. marca 2013, doručenom súdu prvého stupňa na pojednávaní 28. marca 2013 žalobca upravil petit žaloby a žiadal pripustiť jeho zmenu tak, aby súd žalovanej uložil povinnosť zaslať k rukám žalobcu na adresu: Ing. W. B., PhD., M. X, XXX XX O., doporučený list podpísaný žalovanou, nasledovného znenia: Odosielateľ: W. N., I. XX, G.; adresát: Ing. W. B., PhD., M. X, XXX XX O.; Vážený pán B., ospravedlňujem sa Vám za poškodenia Vášho mena, ako aj za všetky nepríjemnosti, ktoré Vám boli spôsobené podaním trestného oznámenia voči Vašej osobe, kde som uviedla skutočnosti, ktoré sa nezakladali na pravde v dôsledku čoho bolo voči Vám začaté zo strany OR PZ Trnava v konaní ČVS: ORP - 4387/1- OSV - TT - 2004 trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre trestný čin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 125 ods. 1 písm. g/ Trestného zákona, s následným uznaním viny v konaní na Okresnom súde Trnava sp. zn. 5T 58/2005, za čo Vám súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov s podmieneným odkladom na dobu 2 rokov. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací v konaní sp. zn. 4To 140/2005 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a Vás spod obžaloby oslobodil. Toto konanie bolo voči Vám vedené na tom základe, že Vy ste predložili do konania na Obchodný register na OS Trnava Zápisnicu z valného zhromaždenia spoločnosti KC Dierovňa spol. s r. o. za účelom zápisu zmien v údajoch vedených v obchodnom registri, v ktorej ste uviedli, že som sa na toto Valné zhromaždenie nedostavila. Ja som následne na Vás podala trestné oznámenie, v ktorom som vedome uviedla nepravdivú skutočnosť o tom, že Váš údaj o mojej prítomnosti na tomto zhromaždení nie je pravdivý. V uvedený deň som síce bola prítomná v priestoroch spoločnosti KC Dierovňa spol. s r. o., o čom ste však Vy nemohli vedieť, nakoľko som zabezpečila, aby Vás do priestorov spoločnosti KC Dierovňa spol. s r. o. v tento deň vôbec nevypustili. O povinnosti vypovedať pravdu som bola poučená, napriek tomu som vypovedala nepravdivo s cieľom prívodiť trestné stíhanie Vašej osoby. Som si vedomá nesprávnosti svojho konania a je mi ľúto, že som Vám spôsobila nepríjemnosti a poškodila meno a česť Vašej osoby. Za toto moje konanie sa Vám napriek odstupu času úprimne ospravedlňujem; V Trnave dňa; podpis žalovanej. Žalobca ďalej v tomto konaní uviedol, že má za to, že ospravedlnenie v tomto znení predstavuje dostatočne primerané zadostučinenie za porušenie jeho osobnostných práv zo strany žalovanej a nie je potrebné postupovať podľa ust. § 13 ods. 2 O. z., s poukazom na uvedené žalobca vzal žalobu vo zvyšku späť.

Podľa § 95 ods. 1 O. s. p. navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene. Podľa odseku 2 tohto paragrafu súd nepripustí zmenu návrhu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Súd nepripustí zmenu návrhu ani v prípade, ak by na konanie o zmenenom návrhu bol vecne príslušný iný súd. V takom prípade pokračuje súd v konaní o pôvodnom návrhu po právoplatnosti uznesenia. Napokon podľa odseku 3 tu citovaného ustanovenia o zmene návrhu súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na

ktorom bola zmena navrhnutá. Ak to nie je možné, súd rozhodne do 15 dní od odročenia pojednávania. O zmene návrhu mimo pojednávania súd rozhodne do 60 dní od podania návrhu na zmenu návrhu.

Vyššie uvedené požiadavky žalobcu v jeho podaní z 27. marca 2013 mali zjavne určitým dielom charakter zmeny žaloby a určitým dielom charakter jej čiastočného späťvzatia.

Súd prvého stupňa však požiadavku žalobcu na zmenu žaloby nechal prakticky celkom bez povšimnutia (okrem zmienky v odôvodnení napadnutého rozsudku na str. 2, kde uviedol, že túto požiadavku považoval za „úpravu petitu v časti formulácie ospravedlnenia“) i keď by tu za predpokladu nejasnosti požiadavky bol namieste postup podľa § 43 O. s. p. (aj s vyvedením patričných následkov, ak by sa snaha súdu minula účinkom) a inak vznikla povinnosť súdu rozhodnúť o zmene žaloby (podľa § 95 O. s. p.). To sa ale rovnako nestalo. Odvolací súd má pritom za to, že tu nešlo len o úpravu petitu, ale o kvalitatívnu zmenu žaloby.

Ak sa potom napriek uvedeným opomenutiam v konaní ďalej pokračovalo a vo veci tiež (napadnutým rozsudkom) rozhodlo, nemohlo byť jasné, ktorú zo žalôb (tú pôvodnú alebo zmenenú ?) takto súd „vybavil“ a či si takto splnil na jednej strane povinnosť rozhodnúť o celej veci a na strane druhej opačnú povinnosť rozhodnúť len o veci (rozumej neprekročiť žalobný návrh), keďže v dôsledku uvedeného bolo prekročením žalobného návrhu jeho rozhodnutie o zastavení konania v časti náhrady nemajetkovej ujmy nad sumu 1 euro. Je totiž zjavné, že v pôvodnej žalobe uplatňoval žalobca náhradu nemajetkovej ujmy iba v sume 1 euro a preto iba v tejto časti vzal žalobca účinne žalobu späť. Iba v tejto časti bol napadnutý rozsudok vecne správny, z ktorého dôvodu prišlo podľa § 219 ods. 1 O. s. p. k jeho potvrdeniu v takejto časti (majúcej charakter uznesenia) odvolacím súdom, keď nepodaním odvolania žalovaná dodatočne vyjadrila súhlas so späťvzatím žaloby v tejto časti (pričom súhlas bol potrebný, nakoľko prišlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby po začatí - tzv. otvorení prvého pojednávania). Súd prvého stupňa teda nesprávne zastavil konanie v časti náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 16.595,96 eur (16.596,96 eur - 1 euro), keďže nárok v tejto výške nebol predmetom konania a teda (hoc aj len v štádiu tzv. nevecného rozhodovania) prekročil žalobný návrh, čo odvolaním aj dôvodne namietal žalobca (nemožno zastaviť konanie o niečom, o čom toto neprebíha). V pôvodnej žalobe uplatnená požiadavka na náhradné plnenie 500.000 Sk (16.596,96 eur) zjavne pri nesplnení požadovaného zaslania listu (ktorú požiadavku sa neskôr žalobca snažil vydávať za pokutu) mala totiž charakter tzv. alternatíva facultas, keďže žalobca formuloval žalobný návrh tak, že je ochotný prijať od žalovanej namiesto uplatneného nepeňažného plnenia plnenie peňažné a „úpravou“ žaloby sa takáto požiadavka nahradila inou (alternatívu už neobsahujúcou).

Odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok bol takto vydaný v konaní postihnutom jednou z variácií na vadu konania podľa § 221 ods. 1 písm. e/ O. s. p. (nepodaním návrhu, hoci tento bol zo zákona potrebný, je v tzv. sporovom konaní aj „neupratanie“ si súdom predmetu konania a/ tým, že nie sú odstránené vady žaloby brániace vecnému rozhodnutiu súdu o nej a b/ tým, že nedôjde i k náležitému a procesnému právu zodpovedajúcemu vyporiadaniu sa súdu so zmenami žaloby, ktorým boli v priebehu konania korigované pôvodné požiadavky jeho iniciátora /konania/). Šlo tu pritom o vady, na ktoré by musel odvolací súd s poukazom na § 212 ods. 3 O. s. p. prihliadať i bez námietky ktoréhokoľvek z účastníkov (ex offa, teda z tzv. úradnej povinnosti).

Uvedený postup súdu prvého stupňa (či presnejšie nedostatok zákonom predpísaného postupu) tak zapríčinil existenciu už priblíženého zákonného dôvodu zrušenia rozsudku v zostávajúcej časti (zastavenie konania nad 1 euro, zamietnutie žaloby a náhrada trov konania) podľa § 221 ods. 1 písm. e/ O. s. p. a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa odseku 2 rovnakého ustanovenia.

K námietke žalobcu týkajúcej sa koncentračnej zásady vyjadrenej v ustanovení § 118a ods. 1 až 3 O. s. p. odvolací súd uvádza:

Podľa § 118a ods. 1 O. s. p. vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, vo veciach ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch, v sporoch vyvolaných alebo súvisiacich s konkurzom a reštrukturalizáciou, o základe veci v sporoch o ochranu hospodárskej súťaže, o základe veci v sporoch o ochranu práv porušených alebo ohrozených nekalým súťažným konaním, o základe veci v sporoch z porušenia alebo ohrozenia práva na obchodné tajomstvo sú účastníci povinní opísať rozhodujúce skutočnosti o veci samej a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení

najneskôr do skončenia prvého pojednávania; to neplatí, ak neboli splnené podmienky na vykonanie prvého pojednávania a došlo k jeho odročeniu (§ 101 ods. 2); podľa odseku 2 rovnakého ustanovenia na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd neprihliada; to neplatí, ak ide o skutočnosti alebo dôkazy, ktoré vyšli najavo po prvom pojednávaní, ktoré účastník nemohol bez svojej viny včas uviesť a ktorými má byť spochybnená vierohodnosť vykonaných dôkazných prostriedkov a napokon podľa odseku 3 takéhoto ustanovenia o povinnostiach podľa odseku 1 a o následkoch ich nesplnenia musia byť účastníci poučení najneskôr v predvolaní na prvé pojednávanie vo veci.

Zatiaľ čo koncentrácia podľa § 120 ods. 4 O. s. p. sa týka predkladania a označovania dôkazov a rozhodujúcich skutočností do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie podľa § 118 ods. 4, koncentrácia podľa § 118a O. s. p. sa vzťahuje na opísanie rozhodujúcich skutočností o veci samej účastníkmi konania a na označenie dôkazov na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do skončenia prvého pojednávania. Na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd neprihliada. Cieľom zavedenia koncentračnej zásady totiž bolo urýchliť priebeh súdneho konania a odstrániť zbytočné prieťahy pri súčasnom dodržaní základného práva účastníkov konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

O povinnostiach vyplývajúcich z koncentračnej zásady podľa § 118a O. s. p. a o následkoch ich nesplnenia musia byť účastníci poučení najneskôr v predvolaní na prvé pojednávanie vo veci. Koncentrácia sa neuplatní, ak neboli splnené podmienky na vykonanie prvého pojednávania (napr. účastníci konania neboli poučení najneskôr v predvolaní na prvé pojednávanie vo veci o povinnosti opísať rozhodujúce skutočnosti o veci samej a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do skončenia prvého pojednávania a o následkoch nesplnenia tejto povinnosti) a došlo k jeho odročeniu. V takom prípade sa koncentrácia uplatní až na odročenom pojednávaní (ak sú splnené podmienky aspoň na jeho vykonanie). Následky koncentračnej zásady podľa § 118a (na skutočnosti a dôkazy predložené a označené neskôr ako na prvom pojednávaní súd neprihliada) sa neuplatnia ani v prípade, ak ide o skutočnosti alebo dôkazy, ktoré vyšli najavo po prvom pojednávaní, ktoré účastník nemohol bez svojej viny včas uviesť a ktorými má byť spochybnená vierohodnosť vykonaných dôkazných prostriedkov.

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní riadiť sa názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný, bezodkladne rozhodnúť o zmene žaloby, podľa potreby prípadne aj doplniť dokazovanie, s využitím ust. § 132 O. s. p. náležite zhodnotiť výsledky celého konania a až potom prípadne opätovne rozhodnúť o veci i o trovách konania prvostupňového aj odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.